

ТЕОРЕТИЧНА СУТНІСТЬ ХАЙКІНГОВИХ ПОДОРОЖЕЙ

У статті розглянуто особливості використання хайкінгових турів в розвитку регіонального туризму в Україні, висвітлено аспекти пішохідних походів вихідного дня щодо їх розвитку, а також зазначені проблеми розвитку хайкінгових турів.

Ключові слова: хайкінг, активний відпочинок, пішохідний туризм, тропи.

В статье рассмотрены особенности использования хайкинг-туров в развитии регионального туризма в Украине, освещены аспекты пешеходных походов выходного дня по их развитию, а также указанные проблемы развития хайкинг-туров.

Ключевые слова: хайкинг, активный отдых, пешеходный туризм, тропы.

The article considers the peculiarities of the use of hiking tours in the development of regional tourism in Ukraine, highlights the aspects of hiking on the weekend for their development, as well as the problems of hiking tours.

Key words: hiking, active rest, trail.

Постановка проблеми: вже зараз існують в світі країни, спеціалізацією яких є туристична діяльність, яка є однією з найприбутковіших галузей міжнародного господарства. Крім того, завдяки індустрії туризму створюється велика кількість робочих місць, з'являються перспективи розвитку депресивних регіонів, виділяються кошти на відновлення та збереження історичних пам'яток, культурних традицій народів, історичних промислів тощо. Також варто зазначити, що в Україні на даному етапі її розвитку важливою проблемою є розвиток регіонального туризму.

Сумська область багата на пам'ятки природи, архітектури, історико-культурні пам'ятки. розвиток пішохідних подорожей вихідного дня в період пандемії сприяє підвищенню попиту на внутрішній туристський продукт у форматі хайкінгових турів. Розвиток пішохідних подорожей вихідного дня (хайкінгових турів) буде стимулювати зародженню місцевого туризму У територіальних громадах України.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Особливості впливу пішохідного туризму на суспільство досліджував Л. В. Фрей [4], який зазначав, що пішохідний туризм «служить ефективним засобом фізичного оздоровлення, етичного розвитку і самовдосконалення людини, виховання дбайливого ставлення до природи та пам'яток архітектури, взаєморозуміння і взаємоповаги народів та націй».

Історію розвитку та сучасний стан пішохідного туризму в Україні досліджували В. М. Зігунов [2], Р. В. Зігунов, [3], які дійшли висновку, що країна має сприятливі умови для розвитку пішохідного туризму, проте низький рівень розвитку туристичної інфраструктури та соціальних стандартів населення призводять до того, що пішохідний туризм відстає від загальносвітових тенденцій індустрії туризму. І. І. Волкова, Г. О. Кондакова [1] зазначають, що великий потенціал пішохідного туризму Україна може бути використаний на основі розвитку регіонального туризму, що в свою чергу дасть соціально-економічний розвиток територіальним громадам.

Найперспективнішими видами пішохідного туризму є походи вихідного дня які можуть бути одноденними та двух-трьох денними. Особливою популярністю у світі користуються походи одного дня. Які називаються «хайкінгові подорожі». Тому основною проблемою в Ураїні є відсутність теоретично – методичних напрацювань та відповідної інфраструктури для хайкінгу, які би стимулювали його розвиток в регіонах.

Метою статті є виявлення теоретичної сутності хайкінгових подорожей.

Виклад основного матеріалу. Відпочинок можна організувати по-різному. Хтось полюбляє лежати на березі моря, за системою all-inclusive, а потім бути не задоволеним саме all-inclusive, після відпустки. Хтось надає перевагу активним подорожам до інших країн, сьогодні більшої популярності набуває активний відпочинок: в екологічних місцях на основі одnodених пішохідних подорожей (хайкінгових турів). Хайкінг унікальний з багатьох причин. Він не потребує хорошої фізичної форми, та не становить небезпеки для життя і не створює небажані навантаження для здоров'я людини, однак водночас він забезпечує постійний рух і драйв, а ще дає можливість насолодитися змінним ландшафтом території по якій прокладений хайкінговий маршрут.

Для хайкінгу не потрібне спеціальне спорядження – достатньо зручного одягу та взуття. Для одnodенної подорожі, може взяти з собою невеликий рюкзак з продуктами харчування на один день. Для забезпечення безпеки необхідно взяти надійний смартфон із потужною батареєю, та встановленим навігатором.

Стежки для хайкінгових подорожей можуть мати різних рівнів складності. Це як 5-кілометровий маршрут рівною місцевістю, так і 12-кілометровий із набором висоти до двох кілометрів. У світі в багатьох містах і селах, які знаходяться недалеко від лісів, гор, можна побачити знаки хайкінгових маршрутів, на яких відображенні позначки «чоловічки з рюкзаками», та вказано назву маршруту та його відстань.

Отже, під поняттям «хайкінг» ми розуміємо піші прогулянки на свіжому повітрі, в екологічній місцевості (ліси, парки, гори), які здійснюються на інфраструктурно облаштованих маршрутах.

Розглянемо відмінності та особливості хайкінгових та трекінгових турів.

Від так собираючись в пішохідну подорож, важливо правильно вибрати, що вам більше підходить - хайкінг або трекінг:

- якщо ви новачок, ніколи не були в горах і не ходили з рюкзаком, тоді варто звернути увагу на пішохідну подорож вихідного дня (хайкінг). В

хайкінгових подорожах двух-трьох дених ви навчитеся ходити з рюкзаком, спробуєте ночувати в наметах, зможете зрозуміти, чи достатньо вашої фізпідготовки для більш тривалих трекінгових подорожей, чи підходить ваше спорядження і взуття для подолання локальних та складних природніх перешкод;

- також новачкам туристам-пішохідникам в похідному житті (і досвідченим туристам, яким хочеться комфорту) для своєї відпустки краще вибирати хайкінгові подорожі, в яких ви зможете вибратися в природу, але при цьому не відмовлятися від благ цивілізації, таких як комфортні ночівлі, душ, туалет, тощо;
- для туристів-пішохідників, які бажають повністю відключитися від повсякденного рутинного життя, перезавантажитись і насолодитися справжньою природою, варто зупинити свій вибір на трекінгових походах з рюкзаками і ночівлею в наметах, де потрібно самостійно готувати їжу, збирати дрова, шукати воду тощо.

Основними причинами популяризації хайкінгових турів можна вважати задоволення потреб туристів – пішохідників, коротко тривалість подорожі та незначну вартість подібних подорожей, тобто подорожі потребують відносно невеликої кількості грошей. Крім того, до хайкінгових подорожей спонукає і малорухливий спосіб життя сучасного населення України, забрудненість міст, стреси тобто людям потрібно зняти нервове напруження, відчути справжні емоції, усвідомити, що вони живуть.

Розвиток хайкінгових подорожей сприяє збереженню довкілля і пам'яток природи та архітектури, культурної спадщини, підтримує здоров'я нації та пропагує здоровий спосіб життя, населення:

- по-перше, займатися активним подорожами;
- по-друге, навіть перше залучення людини до активної подорожі, (невеличка хайкінгова подорож) спонукатиме людину до змін в житті людини(більше рухатись, тренуватися та удосконалювати раніше набуті знання, вміння та навички).

Крім того, хайкігова подорож може стати рушійною силою, що допоможе привернути увагу як внутрішніх туристів, так і закордонних гостей до подорожей певного регіону України.

У цілому можна зазначити наступні позитивні результати щодо розвитку хайкінгових подорожей в Україні:

- створення додаткового попиту на регіональні туристсько – пішохідні продукти, перш за все на пішохідні хайкінгові тури;
- формування позитивного іміджу туристських дестинацій де створенні і діють хайкінгові маршрути;
- якісне регулювання хайкінгових подорожей всередині певних регіонів України;
- мотивувати молодь, особливо студентство до активних коротко-тривалих пішохідних подорожей з метою пізнання рідного краю та оздоровлення.
- стимулювання розвитку туристської інфраструктури хайкінгових маршрутів у туристських дестинаціях.

Сьогодні стримуючим фактором розвитку хайкінгових подорожей є відсутність або низький рівень розвиненості хайкінгових маршрутів у більшості регіонів України. Тому на даний час перед державою та місцевою владою виникає ряд завдань, а саме:

- розробка та промарковування хайкінгових маршрутів різної складності (від одноденних до двох-трьох денних, п'яти або десяти кілометрових маршрутів);
- облаштування хайкінгових маршрутів, у туристських дестинаціях які можуть зацікавити потенційних туристів;
- розпочати створювання туристських притулків та кемпінгів на хайкінгових маршрутах у туристських дестинаціях;
- систематично рекламувати здоровий спосіб життя на основі хайкінгових подорожей;
- розробити та запропонувати інноваційні хайкінгові маршрути.

Висновки. На даний час українські хайкінгові подорожі у цілому несуть в собі аматорський характер, тому вони в Україні знаходяться на низькому рівні розвитку. Проте залучення держави та органів місцевого самоврядування для вирішення питання розвитку хайкінгу сприяло би збільшенню кількості внутрішніх туристів до певної туристської дестинації, що мало б економічний ефект у вигляді надходження додаткових коштів до місцевого бюджету та соціальний ефект у формі оздоровлення населення та створення пріоритетності здорового способу життя.

Список використаних джерел

1. Волкова І. І., Кондакова Г. О. Розвиток спортивно-оздоровчого туризму в Україні. Міжнародні відносини. Економіка. Країнознавство. Туризм. 2014. No 3. С. 151 – 156.
2. Зігунов В. М. Проблеми та перспективи розвитку пішохідного туризму в Україні . Сучасні проблеми фізичного виховання і спорту школярів та студентів України. 2008. No 8. С. 470 – 474.
3. Зігунов Р. В. Трекінг як інноваційний туристський продукт. Україна майбутнього. Матеріали між науково-освітньою системою студентів та молодих вчених. Суми: СумДПУ ім. А. С. Макаренка 2017. С. 121 – 122.
4. Фрей Л. В. Історія розвитку самодіяльного спортивно-оздоровчого туризму в Україні. Гуманітарний вісник. 2014. No 20. С. 69 – 77.